

Nunatta Qitornai

Inatsisartuni

17.november 2020

UKA2020/41/46/85

41: Ilinniartitaaneq sorleq, assassornikkut atuagarsornikkullu Inuit Kulturitoqqarput pillugu ilinniartitsiviusinnaasutut piukkunnarnerullunilu ukkatarinnilluarnerusinnaanersoq pillugu Naalakkersuisut misissueqqullugit peqquneqarnissaannik inatsisartut aaliangiiffigisassaattut siunnersuut. Misissuinermittaaq ersarissarneqassaaq ilinniareernerup kingorna, ingerlariaqqiffiusumik ilinniaqqinnissamut, suliffissaqarnikkullu periarfissat suusinnaaneri, nunanik allanik suleqateqarnikkut periarfissat, aningaasatigullu kingunerisinnaasai, iluaqtissat ajoqtissallu, kisalu ilinniagaqarfimmut pioerersumut Ilinniarfissap inissinneqarsinnaaneranut periarfissanut tunngasut ilanngullugit misissorneqassallutik. Misissuinerup inernera kingusinnerpaamik UKA2021-mi Inatsisartunut agguaanneqarsimassaaq.(Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

46: Inuuusuttut 16-it 26-illu akornanni ukiullit sulilersut imaluunniit ilinniakkamik ingerlatsisut amerlisarneqarnissaat siunertaralugu immikkut iliuuseqarnissamut Naalakkersuisut 2026-ip tungaanut aningaasatigut allaffissornikkullu sinaakkutissanik ilaqaqtumik periusissiamik UPA-mi 2021-misaqqummeeqquullugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.(Inatsisartunut ilaasortaq Múte B. Egede, Inuit Ataqatigiit)

85: Qanoq illoqarfinni nunaqarfinnilu suliffissaaleqiffiusuni qarasaasiakkut attaveqaatitigut assingusutigulluunniit inuuusuttunut inersimasunullu misiligtitut pikkorissartitsinernik ilinniartitseqqinnernillu neqerooruteqarsinnaanermik pilersitsisoqarsinnaanera pillugu nassuaammik kingusinnerpaamik UPA2022-mi saqqummiusseqquullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.(Inatsisartunut ilaasortaq Tillie Martinussen, Suleqatigiisitsisut)

Inuaqatigiit ilinniartitaanikkut aaqqissuussaaneranni pingaaruteqartorujussuuvoq nunaqartut pingaartitaanik, naleqartitaanik aammalu tarrorsorfigisinnaanik tunngaveqartumik imaqtitsinis-saq. Pissutisit ilisarisinnaasat aammalu imminut iluaqtigisinnaasatut isigisat atorneqarluarsin-naatillugit ilinniakkatigut aammalu paasinnissinnaanermut annertumut aqqtissiuussisarput.

Tamanna tunngavigerpiarlugu Atuarfisialak eqqunneqartussangormat tunaartaapput. Ilinniartitaaneq kalaalerpalunnerusoq, avatangiisimik atuinerusoq, atuakkat kalaalerpalunnerusut aammalu ilinniartitseriaaseq kalaalerpalunnerusoq tunngavigalugu ilinniartitsineq. Meeraanitsinnit atuartaanitsinnit ila ila alloriarneruvoq annertooq pingaaruteqaqisoq, tassalu imminut inuiattut isigis-

Nunatta Qitornai

Inatsisartuni

naalluni tarrorsorsinnaalluni ilinniartinneqarneq atulerpoq. Uagut meerallua qallunaanginnangajnik ilinniartitsisoqarpugut, atuakkavut qallunaajaqqatulli ittut aammalu nunatsinnut tunngasunik atuagaqanngingajalluta.

Maanna nunaavugut inuaat kalaallisut kalaalliusutsimillu pingaartitsinermik tunngaveqartumik ilinniartinneqartut. Ilisimatusarnikkut kalaallit kulturerput tunngavigalugu ilinniagarttuunngorfeqalersimasut aammalu kalaallit pingartsitavut tunngavigalugit isiginnaartitsisungorniarfilik, kalaallisuliorfilik, atuakkat kalaallisut allassimasut ilinniartitsinermi annertuumik inerisaavilik aammalu amerlalluinnartunik pikkorissorsuarnik kalaallisut oqaasilinnik ilinniartitsisorpassualik.

Naggueqativut qissimilaaraanni amerlasuutigut kulturikkut qilaatikkut, atisaliornikkut allatigullu kultritoqqaminnik tammetsaaliilluarlutik ullumikkut tassuunatigut pisoorsuupput. Aappaatigulli aamma qiviarneqarsinnaavoq ilinniartitaanikkut inuaassusaat annertuumik tunngaviginagu ingerlatsisoqarnerata kinguneranik oqaatsitigut pingaartitat annajartuinnarneqarput aammalu kulturiminut tunngasunik ilinniartitsineq atuarfiup avataanut inissikkaluttuinnarpoq.

Inuaqatigiittut uagut tamanna eqqummaariffigisimagatsigu qujanartaqaaq. Oqaatsivut sorsuutigineqarlutik aammalu nikagineqaratik sallitittuarnissaannut sulisimasut nersorusuppakka, taakkummaa ullumikkut oqaatsigut tunngavigalugit inuaassutsisinni nukittoqutiginerpaasatta ilaat pigiinnaratsigu.

Kulturitsinnik qangaaniillu pigisavut eriagalugit pinerput ullutsinni annertuumik takussutissaqaqaaq. Nuannaartunaqaaq takullugit arnat angutillumi inuaassutsitsinnik tunngavilinnik kakiorneqaqqilersut, atisaliortut kalaalerpaluttunik designeralutik iluasilersuisut aammalu kalaallisut oqaatsitta sallijuarnissaannik iliuuseqartut tassaapput uanga isumanni naalagaaffinngoriartnermi nukissuaq angisooq ersertoq, tuluttut taaneqartartut nationbuilding.

Timikkut anersaakkullu suut tamarmik ataqtigiinneri pingaaruteqaqaaq, aamma ilinniartitaanikkut. Taamaattumik nuannaarutigisarpara maanna nunatsinni ilinniartitaanikkut kalaalliususeq pingartinneqarluni inissimanera aamma ilinniarfippassuarni pingartinneqarlunilu qitiutinneqarmat. Pisutsit taama ittut ukiut 30-it matuma siorna takusimannilagut maannakkulli ulluinnarsiutigaavut. Torraangisaqaa assut.

Taamaammat naalakkersuisut akissuteqaataanni erserpoq ilinniartitaanikkut ilinniartitsiviusinnaasut pillugit ukkatarisassat pingarnersiorneqartuarnissaat pingaaruteqartoq aammalu ingerlari-aqqiffiusinnaasut nalilersortuarnissaannik oqariartuuteqarnerat isumaqatiginaqaaq, uaguttaarlu imm. 41-mut siunnersuuteqartoq taperserparput.

Nunatta Qitornai

Inatsisartuni

Imm. 46 aammalu 85-mut tunngatillugu itigartitsivugut ingerlanneqartunut pioreermat aammalu siunertaasoq paasillugu kisiannili assigiinngitsutigut inuiaqatigiinni atuutsinnejareerneri peqqutigalugit.

Siunnersuuteqartunut qujanaq.